

Miljö- och energidepartementet
Klimatenheten
Hanna Brolinson

Remissyttrande rörande remittering av EU-kommissionens förslag COM(2016) 482 om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimat-förändringen

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och LRF Skogsägarna har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss. Detta är ett gemensamt svar.

Sammanfattning

- LRF välkomnar EU:s övergripande klimatmål till 2030, men betvivlar att den bördefördelning av målen mellan medlemsstaterna som föreslagits verkligen resulterar till kostnadseffektivitet och till ambitionen om att alla medlemsstater ska bidra till klimatarbetet.
- Det är anmärkningsvärt att länder som fortfarande är mycket beroende av fossil energi inte har fått något krav på att minska växthusgasutsläppen till 2030 med tanke på Parisavtalet och det brådskande klimatarbetet.
- Det är av största vikt att Sverige inte begränsar jordbrukets möjlighet till att öka produktionen genom klimatpolitiken. Utan ett livskraftigt och aktivt jordbruk i Sverige kan inte ambitionen om ett fossilfritt välfärdsland och potentialen med en biobaserad ekonomi realiseras.

Bördefördelning och kostnadseffektivitet

LRF välkomnar EU:s övergripande klimatmål till 2030, om en minskning av växthusgasutsläppen på 43 % i sektorer som omfattas av utsläppshandels-systemet och en minskning på 30 % i den icke-handlande sektorn fram till 2030, jämfört med 2005 års nivåer. Det är bra att unionen har som ambition att målen ska uppnås så kostnadseffektivt som möjligt och att alla sektorer av ekonomin i samtliga medlemsstater bör delta i ansträngningarna. Dock menar

MATSDOTTER, ELINA, elina.matsdotter@lrf.se

LRF att dessa ambitioner inte förvekligas genom EU-kommissionens föreslagna bördefördelning.

I förslaget tilldelas Sverige, tillsammans med Luxemburg, det högsta målet på 40 procent. Eftersom att Sverige, genom Miljömålsberedningens överenskommelse, redan har satt högre ambitionsnivå än vad förslaget åtar Sverige att reducera i form av växthusgasutsläpp, torde detta mål vara rimligt att uppnå för Sveriges del. Men det kräver dock att andra länder inom unionen och globalt också bidrar i det arbetet. Något som också påpekas i SOU 2016:21 om ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige.

Det är därför anmärkningsvärt att länder som fortfarande är mycket beroende av fossil energi inte har fått något som helst krav på att minska växthusgasutsläppen till 2030. Hela sju länder inom unionen kan istället tillåtas öka sina växthusgasutsläpp. Kommer detta verkligen leda till att EU kan nå ambitionerna om ett koldioxidneutralt Europa med en motståndskraftig Energiunion?

Taktiken från Sveriges regering att i förväg deklarerar ett betydligt högre nationellt mål, enligt Miljömålsberedningens överenskommelse, kan därmed ifrågasättas. Sverige har redan en näst intill fossilfri el och värmeproduktion. Nästa steg för Sverige i det klimatpolitiska arbetet är därför att fokusera på att göra transporter och basindustrin klimatneutral och fossilfri så långt det är möjligt. Sverige har redan genomfört många av de åtgärder som har lägst kostnader och som ännu inte genomförts i andra länder. Detta kommer att kräva stora investeringar i ny infrastruktur och i ny miljöteknik, vilket är mycket kostsamma för ett relativt litet land som Sverige om inte andra länder går i samma takt.

LRF välkomnar dock den höga politiska ambitionen och traditionen Sverige har haft sedan länge inom klimatpolitiken, men vill poängtera att vikten av att klimatpolitikens ambitioner går att förena med en stärkt konkurrenskraft och arbetet för att nå FN:s hållbarhetsmål till 2030.

Precis som Miljömålsberedningen konstaterar föreligger det goda möjligheter för oss som land att förena höga klimatambitioner med stärkt konkurrenskraft om vi satsar kraftfullt på en biobaserad ekonomi. Sverige har möjlighet att ta till vara på rika naturtillgångar, såväl från skog som för jord- och vattenbruket. Det är därför av yttersta vikt att framtida EU-regelverk inte hindrar denna utveckling utan istället stimulerar den. EU-kommissionens syn på biodrivmedel i kommunikationen om en ”utsläppsnål transportsektor” (KOM (2016)501) är därför mycket bekymrande. Ska Sverige ha en chans att reducera

utsläppen i den icke-handlande sektorerna med så mycket som 40 % till 2030, jämfört med 2005 är en ökad andel climateffektiva biodrivmedel ett måste, inte minst för den tunga trafiken.

Målet om att utsläppen för inrikes transporter år 2030 behöver vara minst 70 procent lägre jämfört med 2010 års nivå är ambitiöst enligt SOU 2016:47, men fullt realistiskt förutsatt att långsiktigt hållbara och stabila villkor skapas för biodrivmedel. För att möjliggöra utvecklingen av en fossilfri transportsektor är det en både nödvändig och välkommen politisk prioritering att undanröja hinder för detta på EU-nivå, i tillägg till det nationella arbetet med framtagandet av långsiktiga och stabila villkor. En avståndsbaserad avgift, som EU-kommissionen nämner i meddelandet KOM (2016)501, är dock enligt LRF inte ett effektivt styrmedel för att reducera utsläpp från transportsektorn utan snarare en straffskatt för landsbygden. Det är särskilt konkurrenshämmande för ett så stort och avlångt land som Sverige och en sådan avgift ger inga incitament att byta till förnybara bränslen eller el.

Delegerade akter

Av princip är LRF emot förslagen att placera flera viktiga bestämmelser i delegerade eller genomförande akter, detta gäller både i ESR och LULUCF. Det minskar transparensen betydligt, vilket är negativt för den demokratiska processen. Dessa bestämmelser bör istället ligga i förordningen.

Viktigt att jordbruket får utrymme att växa

Inom den icke-handlande sektorn ingår också jordbrukssektorn. Precis som EU-kommissionen och Europeiska Rådet preciserar har jordbruk en begränsad förmåga att minska utsläppen från produktionen. Detta beror på att jordbrukets utsläpp till största del består av utsläpp av kväve och metan som uppkommer vid odling av grödor och när djuren idisslar. Jordbruket står också för multifunktionalitet, och ger flera nyttor till samhället i form av livsmedelstrygghet, ekosystemtjänster och biologiskt mångfald.

LRF vill gärna understryka att även om jordbruket även fortsättningsvis kommer att vara en källa för biogena växthusgaser i Sverige 2030, finns det också stora möjligheter för jordbruket att, liksom skogen, bidra till en ökad substitution från fossilt till förnybart, samt att öka kolinlagringen i mark och grödor för att realisera noll nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären i enlighet med Parisavtalets ambitioner. Det är därför av största vikt att Sverige inte begränsar det gröna näringslivets möjlighet till att öka produktionen genom klimatpolitiken. Utan ett livskraftigt och aktivt jordbruk i Sverige kan inte den politiska ambitionen om ett fossilfritt välfärdsland eller potentialen med en biobaserad ekonomi realiseras.

Sveriges jordbruk har redan idag ett försprång vad gäller låga växthusgasutsläpp per kilo producerad vara, och skapar stora mervärden i form av god djurvälstånd, rik biologisk mångfald och en attraktiv landskapsbild. Miljömålsberedningen skriver i SOU 2016:47 (sid 330) att *”En ökad konsumtion och produktion av svenskproducerat kött på bekostnad av det importerade ger förutsättningar för en produktion med globalt sett lägre utsläpp och kan även underlätta uppnåendet av andra miljömål”*.

Genom att svenskt jordbruk har låga växthusgasutsläpp per kilo producerad vara jämfört med andra länder innebär ökad svensk produktion av kött och mjölk, globalt sett lägre utsläpp. För att möjliggöra en ökad produktion och konsumtion av svenska livsmedel som skapar global klimatnytta, krävs en ökad framtidstro och lönsamhet inom jordbrukssektorn.

Ny flexibilitet med LULUCF

För att bedöma jordbrukets potential att minska klimatpåverkan behöver idisslarnas klimatpåverkan sättas i ett helhetsperspektiv. Det finns en potential när det gäller att binda kol i mark genom vallar och mellangrödor, men också genom fortsatt höga skördar och återföring av organiskt material från gödsel och biogasrötresten. Enligt pågående forskning vid SLU binds årligen cirka 3 miljoner ton koldioxidkvalenter från de cirka 45 procent av arealen som idag är vall. Denna kolinbindning har inte redovisats i den tillgängliga statistiken. Det behöver beaktas vid bedömningen av jordbrukets klimatpåverkan då det enda ekonomiskt rimliga sättet att idag ta vara på den kolinbindande vallproduktionen, är som foder i mjölk- och nötköttproduktionen.

LRF vill se större möjligheter till flexibilitet för att värna den svenska jordbruksproduktionen i det framtida ramverket. Det är tydligt att starka jordbruksnationer som Irland och Danmark, med stor andel köttproduktion, har fått tilldelat större möjligheter för flexibilitet än Sverige.

Vänliga hälsningar

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Isabel Moretti
Enhetschef Energi & Miljö

Magnus Kindbom
Direktör, LRF Skogsägarna